

Stedelijke Toetsstandaard 2023-2024

De Stedelijk Toetsstandaard is een standaard met niet-methode gebonden toetsen. Uitgangspunt voor de standaard is om te komen tot een samenstelling die enerzijds recht doet aan de wens om op adequate wijze zicht te krijgen op de resultaten en vorderingen van leerlingen en anderzijds ook in praktijk goed werkbaar is. Ook stedelijk is het belangrijk om zicht te houden op de kwaliteit van het onderwijs. Besturen kunnen zodoende op stedelijk niveau interventies plegen als de kwaliteit in het geding komt. Zo nodig in samenwerking en afstemming met de gemeente.

In Amsterdam spreken de besturen, aangesloten bij het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen, af dat alle scholen minimaal onderstaande toetsen standaard afnemen. Hier worden de toetsen genoemd die je op *groepsniveau* afneemt en dus ook als groepstoets gaat invoeren bij ParnasSys, tenzij er adaptief* getoetst moet worden. Deze standaard is vastgesteld door de bestuursleden van het SWV Primair Onderwijs Amsterdam Diemen tijdens het overleg d.d. 15 juni 2023.

Deze toetsstandaard is op 1 oktober 2023 herzien i.v.m. een wettelijke wijziging in de lijst met goedgekeurde screeningsinstrumenten. Met ingang van deze datum is het ook mogelijk om gebruik te maken van *Leerling in Beeld*.

**Adaptief toetsen is wenselijk bij leerlingen op een eigen leerlijn, specifieke uitval op een vakgebied of bijvoorbeeld in het kader van de overstap naar het VO (vanaf groep 7). Zie verderop voor meer informatie.*

DMT

Het is niet meer noodzakelijk om in alle jaren DMT voor alle leerlingen af te nemen. Wel in groep 3 en 4, eventueel aangevuld met AVI. Het is raadzaam om de zwakke lezers te blijven volgen. Volgens het protocol dyslexie moeten de DMT-resultaten, eventueel aangevuld met AVI, worden aangeleverd om in aanmerking te kunnen komen voor vergoeding. DMT en AVI zijn met ingang van komend schooljaar opgenomen in Cito *Leerling in Beeld*.

LVS

Scholen zijn verplicht een leerlingvolgsysteem (LVS) te gebruiken om de vorderingen van hun leerlingen in kaart te brengen. Het LVS bevat toetsen (dat kunnen schoolse toetsen en observatie-instrumenten zijn), waarover de Expertgroep Toetsen PO en sinds 1 januari 2023 het College van toetsen en Examens, het kwaliteitsoordeel 'voldoende' heeft gegeven. **Alle goedgekeurde toetsen per 1 oktober 2023 zijn in deze aangepaste standaard opgenomen.**

Eindtoets basisschool wordt doorstroomtoets

Leerlingen uit groep 8 van de basisschool maken vanaf schooljaar 2023-2024 al in februari een doorstroomtoets. In maart moeten zij zich dan aanmelden voor de middelbare school. Hierdoor maken alle leerlingen evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur.

In Amsterdam was de afspraak dat we gebruik maakten van de Centrale Eindtoets. Deze toets wordt nu vervangen door de Cito Leerling in Beeld doorstroomtoets. Besturen kunnen wel besluiten om een of meerdere van haar scholen gebruik te laten maken van een van de andere wettelijke toegestane doorstroomtoetsen (AMN, Diataal, IEP, Route 8). De overheid ontwikkelt zelf ook een doorstroomtoets: de 'Doe-toets'.

Zie de per 1 oktober 2023 goedgekeurde doorstroomtoetsen op de volgende pagina:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schooladvies-en-doorstroomtoets-basisschool/toegestane-doorstroomtoetsen-basisschool>

Vanaf schooljaar 2023-2024: 1 aanmeldweek

De wet neemt een aantal problemen weg in de overgang van het basis- naar de middelbare school.

Dit zijn maatregelen:

- De eindtoets gaat doorstroomtoets heten. Hierdoor wordt beter duidelijk dat de leerling zich blijft ontwikkelen. Ook na het afnemen van de toets in groep 8.
- Er komt 1 week waarin leerlingen zich aanmelden voor de middelbare school. Alle leerlingen maken dan evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur die ook past bij het schooladvies.
- Doordat er 1 aanmeldweek komt, veranderen de stappen van het schooladvies en de toets:
 - Scholen melden zich tussen 1 oktober en 15 november aan voor een doorstroomtoets.
 - Eind groep 7 vindt een doorstroomperspectief gesprek plaats met ouders en leerlingen.
 - Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopig schooladvies.
 - Leerlingen maken in Amsterdam van 5 t/m 9 feb. de doorstroomtoets.
 - Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
 - Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 22 maart van hun school het definitieve schooladvies.
 - Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich tegelijk, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school. Leerlingen die de overstap maken naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) kunnen zich al eerder met een voorlopig schooladvies aanmelden bij het vso.

- Scholen moeten in de schoolgids opnemen hoe het schooladvies tot stand komt. Zij moeten ouders en leerlingen hierover actief informeren. Zo worden alle ouders op tijd betrokken bij de overgang naar de middelbare school.
- Krijgt de leerling een hoger toetsadvies dan het voorlopig schooladvies? Dan geeft de school een hoger definitief schooladvies. Alleen als het in het belang van de leerling is, kan de school besluiten het advies niet te verhogen. De school moet motiveren. Let op! Is het advies uit de doorstroomtoets pro/vmbo, dan geldt deze ophoging NIET.
- De Centrale Eindtoets stopt. Scholen kunnen kiezen uit een landelijk aanbod van verschillende doorstroomtoetsen.
- Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) gaat de kwaliteit van alle toetsen bewaken.
- Stichting Cito adviseert over de kwaliteit van alle toetsen.

Adaptief toetsen en capaciteitenonderzoek in het kader van de overstap naar het voortgezet onderwijs

Adaptief toetsen

Adaptief toetsen is een toets afnemen, passend bij de DLE (didactische leeftijd equivalent) van de leerling op een bepaald vakgebied. De behaalde DLE score op een toets mag niet meer dan 10 punten afwijken van de DL van die toets (vb E7 is DL 50). Vanaf groep 5 is het toegestaan om adaptief te toetsen op rekenen-wiskunde, begrijpend lezen en/of spelling. Dat wil zeggen een toetsniveau te kiezen passend bij de DLE van de leerling. Geadviseerd wordt, als een leerling onderwezen wordt op een aangepast niveau (bijvoorbeeld middels een OPP), deze leerling ook te toetsen op dit niveau.

Welke leerlingen adaptief toetsen?

In Amsterdam is de afspraak om leerlingen met doorstroomperspectief *VSO*, *praktijkonderwijs*, *vmbo-basis of vmbo-kader* in ieder geval adaptief te toetsen op het afnamemoment eind groep 7. Adaptief toetsen geldt voor de volgende domeinen: technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen.

Voor meer informatie over adaptief toetsen zie:

- <https://www.hetabc.nl/kernprocedure>
- <https://www.elkadam.info/lwoo-kopklas-vso-praktijkonderwijs-tussenvoorzieningen>
- <https://www.swvadam.nl/onze-scholen/leerwegondersteunend-onderwijs>

Capaciteitenonderzoek

Als u de leerachterstanden van de leerlingen d.m.v. adaptieve toetsen in kaart hebt gebracht, kijkt u in onderstaande verdeling of een leerling in aanmerking komt voor capaciteitenonderzoek:

Welke leerlingen maken verplicht een capaciteitenonderzoek?

- Leerlingen met *doorstroomperspectief praktijkonderwijs*.
- Leerlingen met *een leerachterstand van 50 % of meer op een van de inzichtelijke domeinen: begrijpend lezen of rekenen hebben, in combinatie met een achterstand op een van de andere domeinen van 50 % of meer*).

Voor welke leerlingen wordt dit jaar optioneel een capaciteitenonderzoek aangeboden?

- Voor leerlingen met *leerachterstanden tussen de 25 en 50 % op beide inzichtelijke gebieden én*
- Leerlingen met *een leerachterstand tussen de 25 en 50 % op een van de inzichtelijke gebieden in combinatie met een leerachterstand van meer dan 25 % achterstand op technisch lezen of spelling*.

Voor leerlingen waarbij het capaciteitenonderzoek optioneel wordt aangeboden, dient zorgvuldig afgewogen te worden of het afnemen van een capaciteitenonderzoek van toegevoegde waarde is.

Twee voorbeelden waarom u voor een capaciteitenonderzoek zou kunnen kiezen:

- Recent gemeten leerachterstanden geven een heel ander beeld dan u van de leerling gewend bent en u weet daardoor niet welk schooladvies passend is.
- De leerresultaten de afgelopen jaren fluctueren dermate dat u op basis van die resultaten moeilijk tot een eenduidig schooladvies komt voor praktijkonderwijs of vmbo-niveau.

Welke leerlingen maken geen capaciteiten onderzoek?

- Leerlingen *zonder grote achterstanden (minder dan 25 % achterstand)*

Uiteraard is geen leerling hetzelfde. We begrijpen dat u misschien wilt overleggen of het verstandig is om een leerling mee te laten doen met het capaciteitenonderzoek. U kunt hiervoor contact opnemen met een van de onderwijsadviseurs van:

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen op **020-8119921**.

Toetsstandaard 23-24

Let op: *In Amsterdam is, in het kader van de Kernprocedure/overstap naar het VO, afgesproken om tenminste de toetsen van de drie afgelopen leerjaren aan te leveren, bij voorkeur de toetsen van groep 6-8. Op welk niveau is getoetst, is afhankelijk van de leerlijn van het kind.*

Rekenen/Wiskunde CITO LL in beeld, Boom, Iep, Diataal

Groep 3,4,5

Januari (M) en mei/juni (E)

Rekenen/Wiskunde CITO LL in Beeld, Boom, Iep, Diataal

Groep 6	Januari (M) en mei/juni (E) 6*
Groep 7	Januari (M) en mei/juni (E) 7*
Groep 8	Week 42 – 46 (B)*

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling.

Begrijpend lezen CITO LL in Beeld, Boom, Diataal

Groep 4,5

Januari (M) en mei/juni (E)

Begrijpend lezen CITO LL in Beeld, Boom, Diataal

Groep 6	Januari (M) en mei/juni (E) 6*
Groep 7	Januari (M) en mei/juni (E) 7*
Groep 8	Week 42 – 46 (B)*

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling

Taalverzorging CITO LL in Beeld, Boom spelling, Diataal

Groep 3,4,5

Januari (M) en mei/juni (E)*

Taalverzorging CITO LL in Beeld, Boom spelling, Diataal, IEP taalverzorging

Groep 6	M6 en E6*
Groep 7	M7 en E7*
Groep 8	Week 42 – 46 (B)*

* Of kies toetsniveau passend bij DLE van de leerling, dit kan vanaf groep 5.

CITO 3.0 (deze kan alleen handmatig worden nagekeken en ingevoerd)

Groep 3 kaart 1 en 2

Groep 4 kaart 1, 2 en 3

M en E

Groep 5, 6,7,8

 blijven volgen voor zwakke lezers¹

¹ Voor zwakke lezers blijven volgen, ook i.v.m. mogelijke vergoeding volgens protocol dyslexie.